

Dramatúrgia i Guió Cinematogràfic

Codi: 103066

Crèdits: 6

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2501928 Comunicació Audiovisual	OT	3	0

Professor/a de contacte

Nom: Carmen Avalos del Pino

Correu electrònic: MariaDelCarmen.Avalos@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: Sí

Altres indicacions sobre les llengües

Classes magistrals en castellà; tutories i seminaris en català

Prerequisits

No hi ha prerequisits

Objectius

- Aprofundir en els conceptes teòrics fonamentals i avançats per a la creació de guions cinematogràfics
- Analitzar críticament productes audiovisuals, especialment cinematogràfics, des de la seva perspectiva narrativa
- Relacionar i aplicar els conceptes teòrics i tècnics en la creació de guions cinematogràfics de ficció.

Competències

- Aplicar la imaginació amb flexibilitat, originalitat i fluïdesa.
- Aplicar les habilitats narratives i expositives específiques dels continguts audiovisuals.
- Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
- Demostrar capacitat de lideratge, negociació i treball en equip, així com resolució de problemes.
- Demostrar consciència ètica i empatia amb l'entorn.
- Demostrar esperit crític i autocrític.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
- Divulgar els coneixements i les innovacions de l'àrea.
- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
- Gestionar el temps de manera adequada.
- Valorar la diversitat i la interculturalitat com a base per a treballar en equip.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar els principis teòrics per incrementar l'efectivitat de les narratives audiovisuals.
2. Aplicar la imaginació amb flexibilitat, originalitat i fluïdesa.
3. Conèixer les formes narratives i dramàtiques d'altres mitjans per adaptar-les a la narració audiovisual.
4. Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
5. Demostrar capacitat de lideratge, negociació i treball en equip, així com resolució de problemes.
6. Demostrar consciència ètica i empatia amb l'entorn.
7. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
8. Desenvolupar l'esperit crític i autocrític.
9. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
10. Desenvolupar una sensibilitat estètica per a la creació de productes audiovisuals.
11. Divulgar els coneixements i innovacions de l'àrea.
12. Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
13. Gestionar el temps de manera adequada.
14. Promoure innovacions en la confecció de narratives audiovisuals.
15. Valorar la diversitat i la interculturalitat com a base per a treballar en equip.

Continguts

El contingut de l'assignatura serà sensible als aspectes relacionats amb la perspectiva de gènere, tant pel que fa a l'escriptura de guions originals com a les referències a la feina de cineastes.

1.- Introducció

- La realitat com a recurs dramàtic
- Fonamentació de la idea i treball de recerca
- El guió, temps de reflexió: ritme, so, color, moviments, distàncies
- Conflicte i acció
- Diferències més importants entre el guió de llargmetratge i el guió de curtmetratge
- Relació entre recursos visuals i paraula

2.- Estructures narratives

- Gèneres i estructures
- Estructures narratives clàssiques
- Estructures narratives no convencionals

3.- Construcció de Personatges

- Funcionalitat personatges principals i secundaris
- Construcció interna dels personatges (motivacions, intencions)
- Múltiple construcció d'un personatge
- Personatges col·lectius
- Personatges antagonistes

4.- Construcció de la seqüència cinematogràfica

- Concepte i característiques de la seqüència
- Comparació entre seqüència i curtmetratge
- Dosificació de la informació i construcció intriga en la seqüència
- Seqüències de muntatge
- Transicions de gènere a partir de la construcció seqüencial del film

5.- Diàlegs

- Funcions pragmàtiques i poètiques
- Sense paraules
- Pensament, paraules, acció.

6.- Del guió literari al guió tècnic i story board

- La lectura cinematogràfica del text: tècniques de l'adaptació i l'ús del guió
- Formats, plantilles i documents
- Aspectes de la realització a tenir en compte des del guió: flashbacks i flashforwards; Dins de camp / fora de camp, l'el·lipsi com a fonament del relat cinematogràfic, la importància dramàtica, metafòrica i narrativa dels escenaris

Metodologia

En aquesta assignatura, els objectius s'assoliran mitjançant classes teòriques, seminaris i activitats pràctiques. Les classes teòriques s'estructuren a partir del visionat de múltiples fragments de ficció i debats a l'aula sobre els guions dels mateixos.

El principal objectiu dels seminaris i classes pràctiques és la realització d'un guió de curtmetratge que inclourà el guió literari, el tècnic i el story board. Els alumnes treballaran setmanalment en els seus guions i la professora corregirà setmanalment els avenços en les tutories presencials.

Les tutories són imprescindibles per al seguiment dels guions objecte d'avaluació.

Les activitats autònomes de l'alumnat són igualment imprescindibles per aconseguir els objectius d'aprenentatge.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	15	0,6	
Pràctiques	22,5	0,9	
Seminaris	15	0,6	
Tipus: Supervisades			
Tutories	7,5	0,3	
Tipus: Autònomes			
Estudi personal, anàlisi i síntesi de textos escrits o audiovisuals	37,5	1,5	
Realització de treballs	45	1,8	

Avaluació

Sistema d'avaluació:

L'assistència a classe és obligatòria per a poder participar en el sistema d'avaluació continuada en la qual s'inclouen les pràctiques.

Per a superar la part teòrica de l'assignatura en la modalitat d'avaluació continuada, els alumnes hauran d'entregar 5 exercicis escrits que corresponen a les 5 classes de teoria, en aquests exercicis es treballa sobre un aspecte dels tractats a classe i l'alumne ha de fer una investigació al respecte. Corresponen a les sessions 1, 2, 3, 4 i 5 del calendari. Cada exercici té una puntuació de 1/5 de la nota de teoria.

Hauran de presentar-se a l'examen final de la part teòrica els alumnes que no hagin superat l'avaluació continuada, així com aquells que tinguin una o més faltes d'assistència. Aquest examen té una puntuació del 100% de la teoria.

Per a superar la part pràctica, els alumnes hauran de realitzar el guió d'un curtmetratge, que serà supervisat per la professora setmanalment.

Detall de les sessions:

Sessió 1

Teoria 1

Sessió 2

Teoria 2

(i entrega de l'exercici sobre teoria 1)

Sessió 3

Teoria 3

(i entrega de l'exercici sobre teoria 2)

Sessió 4

Teoria 4

(i entrega de l'exercici sobre teoria 3)

Sessió 5

Teoria 5

(i entrega de l'exercici sobre teoria 4)

Sessió 6

Seminari 1: a partir del treball autònom de l'alumnat, posada en comú a l'aula i elecció d'idees (seguint unes referències autorals)

Sessió 7

Seminari 2: Exposició per grup a l'aula del realitzador/a escollit o films escollits com a referència

Sessió 8

Pràctica 1: correcció setmanal del guió (tractament audiovisual)

Sessió 9

Pràctica 2: correcció setmanal del guió (escaleta)

Sessió 10

Pràctica 3: correcció setmanal (guió literari 1)

Sessió 11

Pràctica 4: correcció setmanal (guió literari 2)

Sessió 12

Pràctica 5: correcció setmanal (tècnic 1)

Sessió 13

Pràctica 6: correcció setmanal (tècnic 2)

Sessió 14

ENTREGA GUIONS I DOSSIERS

SETMANA PAU

Revaluació: examen teoria

10 preguntes sobre els coneixements impartits durant las 5 sessions de teoria

Els criteris d'avaluació

- Estan relacionats amb els resultats d'aprenentatge així com amb els indicadors de qualitat específics que es determinaran oportunament per a cada evidència evaluable.
- Cal aprovar cadascuna de les activitats avaluables per aprovar l'assignatura.
- Per poder optar a l'avaluació continuada és imprescindible l'assistència a classe.
- La nota obtinguda en la recuperació de la teoria serà la nota definitiva només d'aquesta part i es ponderarà amb les notes de la part pràctica.

Procediment de revisió de les qualificacions:

Les notes seran pujades al campus virtual durant la setmana prèvia a les setmanes de revaluació. I apareixeran desglossades en tres columnes (teoria, pràctica i total)

Per participar al procés de recuperació de la part teòrica, l'alumnat ha d'haver obtingut una qualificació mínima de 3,5.

Aquells alumnes que vulguin revisar les seves notes hauran de demanar cita amb la professora mitjançant correu electrònic.

El projecte final de grup no es pot recuperar

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen teòric	20%	2	0,08	1, 3, 10, 14
Intervenció i participació als seminaris	20%	1,5	0,06	2, 5, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 15
Projecte final	50%	2,5	0,1	4, 6, 7, 9, 12
Pràctiques i desenvolupament del projecte	10%	1,5	0,06	9, 10, 14

Bibliografia

ALONSO DE SANTOS, Jose Luis (1998) La escritura dramática. Madrid, Castalia.

CARRIÈRE Jean Claude i BONITZER, Pascal. (1998) Práctica del guión cinematográfico. Barcelona Paidós.

CHION, Michael. (2009) Cómo se escribe un guión. Madrid. Cátedra.

HAAG, Judith, (1989) *The Complete Guide to Standard Script Formats: Part 1 y The Complete Guide to Standard Script Formats: Part 2*, California. Taped Formats for Television, The Screenplay, CMC

LAVANDIER, YVES (1994): La dramaturgia. Los mecanismos del relato: cine, teatro, ópera, radio, televisión, cómic. Ediciones Internacionales Madrid, 2003.

LOPEZ IZQUIERDO, Javier (2009) Teoría del guión cinematográfico. Lectura y escritura. Ed Síntesis, Madrid 2009. Tema 2 sobre Retórica del guión. Pp 29-53

MACÍAS, Juana (2003) 24 palabras por segundo: cómo escribir un guión de cine. Instituto Oficial de Radio y Televisión (IORTV), Madrid, 2003.

MC KEE, Robert. (2002) El Guión: sustancia, estructura, estilo y principios de la escritura de guiones; traducción: Jessica Lockhart. Ed Alba, Barcelona.

PROPP, Vladimir. (1971) Morfología del cuento. Madrid. Fundamentos.

TUBAU, Daniel (2007) Las paradojas del guionista. Reglas y excepciones en la práctica del guión. Ed. Alba, Barcelona.

SEGER, Linda (2001), ¿Cómo llegar a ser un guionista excelente?, Ediciones Rialp, Madrid

TIMBAL-DUCLAUX, Louis (1993) Escritura creativa: técnicas para liberar la inspiración y métodos de redacción. Madrid, EDAF

VOGLER, C. (2002) El viaje del escritor. Las estructuras míticas para escritores, guionistas, dramaturgos y novelistas. Ediciones Robinbook, Barcelona.

Associacions professionals

Federation Screenwriters Europe <http://www.scenaristes.org/>

Writers Guild of America (WGA) <http://www.wga.org/>

Foro de Asociaciones de Guionistas Audiovisuales <http://www.sindicatoguionistas.org/>

Associació de Guionistes de Catalunya <http://www.guionistes.cat/>

Escriptors de l'Audiovisual Valencià <http://www.edav.es/>

Asociación Galega de Guionistas (AGAG) <http://www.culturagalega.org/avg/index.php>

Autores Literarios en Medios Audiovisuales (ALMA) <http://www.asociacionalma.es/>

Altres recursos en línia

Sociedad General de Autores y Editores (SGAE) <http://www.sgae.es/>

Derechos de Autor de Medios Audiovisuales (DAMA) <http://www.damautor.es/>

El Portal del Guión <http://www.abcgionistas.com/>

Programa MEDIA http://ec.europa.eu/culture/media/index_en.htm

GARCIA SERRANO, Federico (2009) Las técnicas del "pitching" en el mercado audiovisual español: del "caramelo" al guión. En Congreso Internacional Brand Trends, 16/02/2009, Disponible en Biblioteca Universidad Complutense <http://eprints.ucm.es/8577/> ó http://eprints.ucm.es/8577/1/Pitching_del_caramelo_al_guion.pdf